

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích – pobočka v Táboře – rozhodl jako soud odvolací v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Roberta Ožvalda a soudců JUDr. Ivany Kosové a Víta Jakšiče v právní věci žalobce [redacted] bytem [redacted] zast. [redacted] advokátem se sídlem [redacted] proti žalovanému [redacted] se sídlem [redacted] zast. [redacted] advokátem se sídlem [redacted] o bezplatné odstranění vad díla, o odvolání žalovaného proti rozsudku Okresního soudu v Táboře ze dne 9.4.2015 č. j. 11 C 609/2009-230

t a k t o :

- I. Rozsudek soudu I. stupně se **potvrzuje**.
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady odvolacího řízení v částce 4.564,30 Kč k rukám [redacted] do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Citovaným rozhodnutím soud I. stupně uložil žalovanému povinnost bezplatně odstranit vady dodávky a montáže keramických obkladů a dlažeb v 8 ks sociálních zařízení v rodinném domě

žalobce v Obci [redacted] spočívající ve vydrolování spárování dlažby a uvolňování dlažby, a to do 15 dnů od právní moci rozsudku. Současně žalovanému uložil povinnost nahradit žalobci náklady řízení ve výši 40.446,- Kč a nahradit státu náklady řízení ve výši 17.497,- Kč.

Z odůvodnění vyplývá, že soud I. stupně již rozsudkem ze 6.10.2010 žalobě vyhověl, neboť žalovaný za uvedenou vadu díla odpovídá, když bylo prokázáno, že její základní příčinou je nesoudržnost lepidla a dlaždice a dále pohyblivý podklad, na nějž byla dlažba položena a na nějž žalovaný neodmítí dlažbu položit. Usnesením krajského soudu z 27.1.2011 byl však tento rozsudek zrušen a věc vrácena k dalšímu řízení, a to ke zkoumání, zda žalobce odpovědnost za vadu uplatnil bez zbytečného odkladu dle § 562 odst. 2 písm. c) obch. zák. Soud I. stupně pak rozsudkem ze 7.9.2011 žalobu zamítl pro opožděnou reklamaci, přičemž krajský soud tento rozsudek potvrdil. K dovolání žalobce Nejvyšší soud ČR rozsudky soudů obou stupňů zrušil a věc vrátil soudu I. stupně k dalšímu řízení, neboť právní posouzení týkající se podřazení právního vztahu mezi účastníky režimu obchodního zákoníku je neúplné a právní posouzení týkající se aplikace § 262 odst. 4 obch. zák. je nesprávné. S ohledem na to se soud I. stupně zaměřil na to, podle které právní úpravy má být žalovaný nárok posouzen. Sám žalobce se již v žalobě označil jménem, příjmením a bydlištěm, tedy jako fyzická osoba – nepodnikatel. Ze žalobních tvrzení vyplývá, že dílo bylo prováděno v rodinném domě žalobce. Sám žalovaný ve vyjádření k reklamaci z 18.5.2009 a posléze v dalších vyjádřeních opakovaně hovoří o dílu provedeném v rodinném domě. Stejně tak je místo označeno v protokolu o předání díla z 25.6.2004. Z rozhodnutí Městského úřadu [redacted] o prodloužení lhůty k výstavbě a o kolaudaci plyne, že stavební řízení se týkalo rodinného domu rodičů žalobce. Z rozsáhlého dokazování provedeného v předešlém průběhu řízení je dále zřejmé, že penzion začal být využíván nejpozději v r. 2007. V daném případě byla mezi účastníky uzavřena smlouva o dílo, přičemž mezi nimi došlo k volbě práva dle § 262 odst. 2 obch. zák. V době uzavření smlouvy žalobce ale nevystupoval jako podnikatel, takže je namíste použití § 262 odst. 4 obch. zák. Podle něho je ustanovení občanského zákoníku třeba použít vždy, je-li to ve prospěch smluvní strany, která není podnikatelem. Je tedy zřejmé, že pokud jde o reklamaci díla, je namíste ve vztahu k žalobci použít ustanovení občanského zákoníku, jehož znění je pro něho příznivější. Ust. § 649 o.z. účinného do 31.12.2013 stanoví jedinou podmínku pro uplatnění reklamace, a to její uplatnění v záruční době. Jestliže k předání díla došlo 25.6.2004 a záruční doba byla 5 let, žalobce dopisem z 3.4.2009 reklamoval nepochybně včas. Odpovědnost žalovaného za vady díla byla zjištěna znaleckým posudkem [redacted] který spatřuje příčinu vady především ve špatném technologickém postupu pokládky dlažby. Vzhledem k tomu má žalobce právo požadovat v souladu s § 648 odst. 1 o.z. bezplatné odstranění vady.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolání žalovaný, který žádal jeho změnu tak, aby žaloba byla zamítnuta. Namítá, že Nejvyšší soud nevyslovil ve svém rozhodnutí závazný právní názor, že vztah mezi účastníky má být podřazen občanskému zákoníku, pouze konstatuje nesprávnost právního názoru odvolacího soudu, že na smlouvu o dílo nelze aplikovat § 262 odst. 4 obch. zák. Posouzení uvedené otázky vymezené dovolacím soudem je ze strany soudu I. stupně nesprávné. I když bylo dokazováním zjištěno, že žalobce získal živnostenskou oprávnění kromě jiného na hostinskou činnost a ubytovací služby až v březnu 2009, současně bylo prokázáno, že žalobce tyto služby poskytoval fakticky již od jara 2005, přičemž dům čp. [redacted] nemá fakticky charakter rodinného domu, ale penzionu. Současně je zřejmé, že k tomuto využití byl objekt přestavován již

v roce 2003. S ohledem na to by bylo nespravedlivé takové použití zákona, podle kterého by žalobce byl chráněn zvláštním způsobem jako spotřebitel, byť fakticky jeho veškeré působení k uvedené nemovitosti vykazovalo podnikatelskou činnost. Je nutno přihlídnout k § 3a obch. zák., podle kterého povaha nebo platnost právního úkonu není dotčena tím, že určitá osoba nemá oprávnění k podnikání. Proto je žalovaný přesvědčen, že nelze dovozovat neplatnost dohody o podřízení vztahu účastníků režimu obchodního zákoníku podle § 262 odst. 1 věty druhé tohoto zákona a ze stejného důvodu by na daný vztah neměl být aplikován § 262 odst. 4 obch. zák. Navíc ustanovení smlouvy či zákona upravující způsob uplatnění nároku z vad není tím, jaké má posledně uvedené ustanovení na mysli.

Žalobce ve vyjádření k odvolání navrhl potvrzení rozsudku soudu I. stupně, který pokládá za věcně správný. Za zásadní pro posouzení vztahu mezi účastníky je výslovné zdůraznění okamžiku vzniku závazkového vztahu, jak to plyne z § 261 odst. 1 obch. zák. Z dokazování je zřejmé, že ke dni 31.5.2004 žalobce podnikatelem nebyl, ani ještě nepodnikal. Pokud je argumentováno, že už před získáním živnostenského oprávnění poskytoval ubytování, šlo o krátké ubytování několika kamarádů či známých za situace, kdy probíhaly dokončovací práce na domě. Taková činnost nenaplnuje definici podnikání dle § 2 obch. zák. Správnost aplikace § 262 odst. 4 obch. zák. soudem I. stupně pak plyne z rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 23 Cdo 2540/2012, dle něhož toto ustanovení není určeno k ochraně určitých typů smluv, ale k ochraně té strany, která není podnikatelem.

Podle § 212 o.s.ř. přezkoumal odvolací soud rozsudek soudu I. stupně v celém rozsahu a po projednání věci dospěl k závěru, že odvolání není opodstatněné.

Soud I. stupně, jak je jasné z odůvodnění jeho rozhodnutí, nevycházel z toho, že by ho Nejvyšší soud ČR zavázal právním názorem o tom, že smluvní vztah mezi účastníky spadá pod režim občanského zákoníku. Naopak ve shodě s poslední částí rozsudku dovolacího soudu z 28.5.2014 řešil skutkově i právně právě to, zda mezi účastníky jde o obchodně závazkový vztah dle § 261 odst. 1 obch. zák., takový vztah dle § 262 odst. 1 obch. zák. nebo o vztah občanskoprávní. Pokud jde o skutková zjištění, které žalovaný v odvolání zdůrazňuje, nejsou přesná. Z dokazování bylo sice dovozeno, že žalobce začal dům [redacted] využívat jako penzion dříve, než získal živnostenské oprávnění, bylo to ovšem maximálně od roku 2007 (viz zejména rozsudek krajského soudu ze 16.2.2012). V roce 2004, kdy došlo k uzavření smlouvy mezi účastníky, nebyl žalobce ani stavebníkem, který by prováděl rekonstrukci uvedené nemovitosti. Pro právní posouzení je významný právě stav, který existoval v době uzavření smlouvy, neboli ke dni 31.5.2004, z čehož právě vychází soud I. stupně. I s ohledem na uvedené skutečnosti nelze úspěšně zpochybnit jeho závěr, že v té době žalobce nebyl podnikatelem. Nepřichází v úvahu ani užití § 3a obch. zák., protože není prokázáno, že by již v uvedené době žalobce uskutečňoval činnost, která by se dala podřadit pod podnikání vyžadující živnostenské oprávnění.

Uvedené skutečnosti nevedou k tomu, že by dohoda účastníků o volbě práva učiněná dle § 262 odst. 1 obch. zák. byla neplatná, ale pouze tolik, že v závazkovém vztahu mezi nimi je nutno postupovat přes existenci této volby dle občanského zákoníku všude tam, kde je to ve prospěch žalobce jako nepodnikatele. Tato kogentní úprava znamená dle ustáleného výkladu, že pro smluvní

stranu, která je podnikatelem, platí v plném rozsahu úprava obchodního zákoníku, zatímco pro stranu, která není podnikatelem, sice rovněž úprava obchodního zákoníku, ale s odchylkou, že namísto úpravy podle obchodního zákoníku se použije ustanovení občanského zákoníku, jestliže je to pro tuto smluvní stranu výhodnější nebo v její prospěch (viz např. Obchodní zákoník, 13. vydání 2010, C.H. Beck, str. 903). Z tohoto výkladu ani z judikatury přitom nevyplývá, že by dle § 262 odst. 4 obch. zák. měly být aplikována pouze ta ustanovení občanského zákoníku (potažno jiných předpisů), jež spadají do ochrany spotřebitele. Jak potom správně uvádí soud I. stupně ve svém rozhodnutí, ust. § 649 o.z. účinného do 31.12.2013 je pro žalobce výhodnější než právní režim dle § 562 odst. 2 písm. c) obch. zák. účinného do stejné doby. Vzhledem k tomu souhlasí odvolací soud s konečným závěrem okresního soudu o tom, že žalobce předmětnou vadu díla reklamoval včas.

Pokud jde o odpovědnost žalovaného za tuto vadu, byla rozsáhle rozebírána v předešlých rozhodnutích soudů obou stupňů, zejména v rozsudku okresního soudu ze 6.10.2010 a v usnesení krajského soudu z 27.1.2011, v němž bylo po rozboru odvolacích námitek vůči zjištěním okresního soudu uzavřeno, že „na díle se skutečně vyskytla v záruční době vada konstatovaná okresním soudem, za kterou nese odpovědnost žalovaný“. Na tato rozhodnutí je možné v tomto směru odkázat s tím, že soud I. stupně správně uzavřel, že žalobci vzniklo právo na bezplatné odstranění vady podle § 648 odst. 1 o.z.

Ze všech těchto důvodů přistoupil odvolací soud podle § 219 o.s.ř. k potvrzení rozsudku soudu I. stupně jako věcně správného.

Podle § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 o.s.ř. bylo žalovanému uloženo nahradit žalobci náklady odvolacího řízení. Ty jsou tvořeny náklady právního zastoupení za 2 úkony právní služby po 1.500,- Kč, 2 režijní paušály po 300,- Kč a ztrátu času za 4 půlhodiny po 100,- Kč (vše dle vyhlášky č. 177/96 Sb.). Dále jde o náhradu jízdného ve výši 564,30 Kč (náhrada za pohonné hmoty 201,70 Kč, za amortizaci 362,60 Kč). Celkovou částku 4.564,30 Kč je žalovaný povinen uhradit v souladu s § 149 odst. 1 a § 160 odst. 1 o.s.ř. k rukám zástupce žalobce do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání ve lhůtě 2 měsíců ode dne jeho doručení k Nejvyššímu soudu ČR v Brně prostřednictvím soudu I. stupně za podmínek dle § 237 o.s.ř.

V Táboře dne 2.7.2015

Za správnost vyhotovení:
Kateřina Diváková

JUDr. Robert Ožvald v.r.
předseda senátu